

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 21 juni 2019
(OR. en)

10416/19

SOC 496
EMPL 384
ECOFIN 649
EDUC 328
SAN 310
GENDER 30
ANTIDISCRIM 20

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	De economie van welzijn - Oriënterende nota (ten behoeve van het ministerieel debat)

Voor de delegaties gaat hierbij de in hoofde genoemde oriënterende nota met het oog op de zitting van de Raad (Epsco) op 8 juli 2019.

De economie van welzijn

Aan de horizon van Europa dienen zich grote problemen en kansen aan door mondialisering, klimaatverandering, technologische ontwikkelingen, nieuwe vormen van werk en demografische veranderingen als gevolg van de stijgende levensverwachting en lage geboortecijfers. Veerkracht en het vermogen om zich op elk niveau van de samenleving - ook op overheids- en bedrijfsniveau - snel aan te passen aan veranderingen is belangrijker dan ooit.

Om op deze ontwikkelingen te reageren en tot duurzame en inclusieve groei te komen in een snel veranderende omgeving, moeten we ons Europees sociaal model, dat een emanciperende werking heeft voor iedereen, promoten. In de steeds feller wordende wereldwijde concurrentiestrijd is dit ons comparatieve voordeel. De EU moet ernaar streven de meest competitieve economie met de grootste sociale bindingskracht ter wereld te zijn.

Het debat over de sociale dimensie van de EU is al jaren gaande. De Epsco-ministers zijn het in grote lijnen eens over het belang van de sociale dimensie van de EU en de noodzaak om haar rol in het EU-beleid, ook in het kader van het Europees Semester, te versterken. Tegelijkertijd lijkt die sociale dimensie nog steeds enigszins ondergeschikt aan andere beleidsterreinen van de EU.

De Europese Commissie heeft veel belangrijke initiatieven ontplooid ter bevordering van deze sociale dimensie, met de Europese pijler van sociale rechten als belangrijkste. Die laatste was een belangrijke mijlpaal om de sociale dimensie hoger op de beleidsagenda van de EU te krijgen en de economische en sociale dimensie nader tot elkaar te brengen. Om de discussie, die met de Europese pijler van sociale rechten op gang is gebracht, voort te zetten en te verdiepen, wil het Fins voorzitterschap een diepgaand beraad organiseren over de economie van welzijn en de elkaar versterkende verbanden tussen menselijk welzijn en duurzame economische groei.

De in het Verdrag verankerde bestaansreden van de EU is het eerbiedigen van de menselijke waardigheid en het bevorderen van het welzijn van de mensen.

Menselijk welzijn en duurzame economische groei zijn niet met elkaar in tegenspraak. Uit uitgebreid onderzoek van de OESO over de economie van welzijn¹ blijkt dat menselijk welzijn en duurzame economische groei elkaar versterken. Het bevorderen van welzijn en het voorkomen van ziektes en sociale uitsluiting zijn van groot belang uit menselijk oogpunt, maar zijn ook essentieel om de toekomstige overheidsuitgaven te verminderen, de productiviteit te verhogen en om mensen langer te laten werken. Menselijk welzijn is een waarde op zich, maar tegelijkertijd van levensbelang voor de economie. Dit is de voornaamste claim van de economie van welzijn.

De economie van welzijn is een breed concept dat betrekking heeft op beleidsmaatregelen op sociaal en werkgelegenheidsgebied, en op het gebied van gendergelijkheid, gezondheidszorg en onderwijs. Het belang van een horizontale benadering wordt daarbij benadrukt. Om het potentieel van de economie van welzijn ten volle te benutten is het essentieel om buiten de hokjes te denken en sectoren te laten samenwerken. Samenwerking versterkt de kennisbasis en biedt synergie en onontgonnen mogelijkheden die gebruikt moeten worden om zoveel mogelijk voordeel te halen uit de positieve langetermijneffecten van beleidsbeslissingen.

Maatregelen ten behoeve van welzijn en sociaaleconomische kansen hebben soms pas op de lange termijn effect en het is vaak moeilijk te bepalen wat hun bijdrage aan de economie precies is. Dat maakt het lastig om investeringen in welzijn in het begrotingsbeleid op te nemen, zeker ten tijde van economische neergang. Dit kan weer leiden tot ernstige negatieve overloopeffecten en een verslechtering van de economische fundamentals.

Het bbp is nuttig voor het meten van de marktproductie en het geven van een momentopname van de economie op een bepaald tijdstip, maar zegt niet alles over het welzijn van de bevolking. Voor op feiten gebaseerd beleid moeten diverse indicatoren, uitgebreide effectbeoordelingen en een langetermijnperspectief worden gebruikt.

¹ Samenvatting van de OESO in doc. ST 10414/19 en het OESO Achtergronddocument in doc. ST 10414/19 ADD 1.

De economie van welzijn is een benadering die:

- *ons meer inzicht geeft in hoe welzijn de productiviteit doet toenemen, economische groei creëert, de werkgelegenheid verhoogt en de budgettaire houdbaarheid vergroot;*
- *het belang van uitgebreide effectbeoordelingen benadrukt en zorgt voor een evaluatie van de invloed van wetgevings- en beleidsmaatregelen op het welzijn van de bevolking;*
- *welzijn ziet als een waarde op zich en als een bron van maatschappelijke veerkracht en stabiliteit waar ook het bedrijfsleven baat bij heeft en die investeringen aantrekt.*

De EU heeft voor de economie van welzijn geen nieuwe vaardigheden of zelfs nieuwe structuren nodig, wel een beter gebruik van de bestaande. Belangrijk is te handelen op de gebieden waar de EU bevoegd is, zoals veiligheid en gezondheid op het werk en gendergelijkheid.

Naast deze directe bevoegdheid heeft de EU op verschillende manieren invloed op het welzijn van de bevolking, door wetgeving - middels het Europees Semester - op andere beleidsgebieden zoals economie, werkgelegenheid, sociaal beleid en gezondheidszorg, en door het bevorderen en uitwisselen van beste praktijken. Het welzijn van mensen heeft aanzienlijke grensoverschrijdende overloopeffecten, en dat betreft niet alleen groei, maar ook economische en maatschappelijke stabiliteit. Daarmee is het essentieel voor de toekomst van de EU. Als niet blijkt dat de EU zorgt voor meer welzijn van haar bevolking, zal zij de steun van de bevolking verliezen.

Een van de grootste uitdagingen voor de EU is de groeiende ongelijkheid tussen de lidstaten. Ongelijkheid leidt tot verlies van menselijk en economisch potentieel op zowel nationaal als EU niveau. Meer mogelijkheden voor opwaartse sociale mobiliteit ondersteunen de opwaartse sociale en economische convergentie die de EU nodig heeft.

De ministers wordt derhalve verzocht zich te buigen over de volgende vragen:

- 1) Hoe kijkt u aan tegen de versterking van de economie van welzijn als leidraad voor beleid en besluitvorming?
- 2) Hoe moet het beleid en de besluitvorming in de EU worden ontwikkeld om de band tussen economisch beleid en welzijnsbeleid te verstevigen?
- 3) De principes van de economie van welzijn in de hele EU meer ingang te doen vinden is een langetermijndoelstelling. Wat moeten de eerste stappen zijn?
